

Laptulajdonos:
Dr. VÁKÁR LAJOSNÉ
 Felelős szerkesztő
RÉSSEGH VIKTOR.
 Kiadóhivatal:
 Vákár könyv- és papírkész-
 kedése, hová a hirdetések
 árát és előfizetési díjak elő-
 re küldendők.
 Egyes szám ára Let 8.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Működési ár:
 Egész évre Let 180.—
 Félévre „ 80.—
 Negyedévre „ 40.—
 Külföldre egy évre „ 440.—
 Hirdetési díjak a leg-
 olcsóbban számíthatnak.
 Kéziratok nem adhatók vissza
 Nyilvántartási költségek
 díja soronként Let 25.—
 Megjelenik minden vasárnap

Misszióra hívnak.

1926-ban volt a róm. kath. egyházosság utolsó missziója, mely új erőket, friss lendületet adott a vallásos életnek. E friss erőkket megindító élet jótékony hatása megnyilatkozott nemcsak a hívek bensőszerű vallásosságában, hanem kath. egyesületeink: az O. teregyelet, a Kolping legényegylet s a r. k. Népszövetség vallási, társadalmi és szociál-karitatív téren kifejtett büszke, lelkes és áldásos munkájában is. Azóta tíz év telt el. *Most újra misszióra gondol templomunk harangja, hogy néhány napra ismét magabiztosan, lelki elmélyedéssel, a szellem, a lélek szebb, jobb, nemesebb világának magaslataira szólítsa a kat. híveket.*

As a harangzó messziről jött üzenet: üzenet az örökkévalóság távlatából — nekünk, gyarló, cselekvő földi embereknek. As Atya jóságos szeme irgalommal tekint reánk s hívja a nehéz küzdelemben, as esernyl megpróbáltatásban sebektől borított gyermekeit: jőjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradoztok és terhelve vagytok, É: megenyhítlek titeket.

As ember arasznyi életében tíz év nagy idő s nem csoda, ha sok lélek-kamrában annyi idő alatt fűlledt lesz a levegő. A misszió kinyitja a lelkek ajtait, hogy beáradjon azokba az örökkévalóság friss, új életet hozó árama.

A misszióban hív as Ur, hogy néhány napra kapcsoljuk ki a lelket a mindennapi élet kicsinyes világából, mérges harcából és igalmes túlekedéséből, hagyjuk el egy kicsit magunkban a saorgos Mártát s válasszuk a jobb részt, mely nem vétetik el tőlünk: legyünk as örökélet ígéit büszgön hallgató Márták.

A harangzúgásban as Ur szelid szava szól: menjünk a missziós napokon a templomba, hogy felüldüljön lelkünk as evangélium szépséges tanításában s megfűrdődjék a misszióból kiáradó kegyelmek bőséges, élő vizeiben. Da megadjuk a testnek, ami a testé; adjuk meg a léleknek is, ami a léleké. Ima, as egyszerű példa: ha a virágos kertet nem takarítod meg a gyomtól, a bőven előtűző gaz meg fogja fojtani gyöngy virágaidat; ha földedet nem szántod fel és nem veted be, a burjánnak eserefele fajtája el fogja borítani azt; ha nem vessz elött magadhoz, el fogsz pusztulni. Virágos kerted tehát gondozás, földed művelést, tested táplálékot kíván: azt hiszed, hogy egyedül a lélek az, amely nem szorul gondozásra, művelésre és táplálékra? Hol találjuk meg a felüldöztető lélek táplálékát? Eső sorban és mindenek fölött as Isten házában. Aki a templomot igazán szereti, as szereti Istent; aki Istent szereti, as hűséges szolgálja neki; aki as Urnak hűséges szolgálja, as ura önmagának és ura as egész földnek.

Napjainkban örvényekbe táncol as egész világ. As istentelenségéből táplálkozó gyűlölet orgiái üli: egyének és nemzettek állanak kősen torokon ragadni egymást. Minden inog és recseg körülöttünk. A robbanásig feszült levegőben győzelmesen hordossa végig tekintetét a meghomlított világon egy — a diadalmas világnéző; as örvények fölött valami rendületlen szilárdan áll: as élő hit s a belőle fakadó jószág, erény, szeretet... A nyugtalanság lázas idejében mindnyájan mindenfelé keressük a kivetítő utat, a megnyugtatót, keressük a boldogság két madarát. Hiába, csak egy helyen találjuk meg: a tiszta lelkiismeretben. Ennek pedig mély alapja a hit, a bensőséges, vallásos élet. A lelkiismeret tisztaságát biztosítja a tiszta erkölcs, mely nemcsak as államok támasza és talpköve, hanem talpköve as egyesek, családok, társadalmak, fajok életének is. A tiszta erkölcs természetfölötti forrásokból ered s természetfölötti távlatok, célok felé tör: s még is egyedül képes derűt, igazi, mély örömet, boldogságot sugározni a földre. Sokat elvesztettünk s még veszíthetünk, de as élő hit s a tiszta szív kincseit senki el nem veheti tőlünk, s ha ezeket el nem veszítettük, mindent megnyertünk.

Megszólal a missziós harang s hív mindnyájunkat, fiukat és leányokat, férfiakat, asszonyokat, öregeket a tiszta szív, a lelki felüldülés és megújulás, a lelki kirándulás alpesi magaslataira. *Hiszünk, hogy nem lesz kat. szív közöttünk, akik meg ne rezdítene a misszióra hívó harang vonzó, meleg zengése — hiszünk, hogy ott leszünk mindnyájan s felhasználjuk egyéni, nemzeti s örök boldogulásunk nagy érdekében a misszió végtelen értékű napjait. —(t—s.)*

„Bujtogatás?”

As, ami itt alább következik nem akar éppen válassz lenni, még kevésbé „bujtogatás”, csupán egy kis bizonyíték arra, hogy valamely ügynek szemtől szemben való tisztázására legalább is kettő kell; egy aki megmondja s egy másik, aki meghallgatja.

Legnagyobb sajnálatunkra nyomdánkban hiányzik az olyan ordító betűfajta, mellyel a mai hozzászólásunk tárgyát képező írásmű címe (Bujtogatás) kiszedhető. Mi igyekeznünk fogunk betűnk vékonyságát a közlendők igazságbeli tartalmasságával ellensúlyozni valamint a multban úgy a jövőben is.

... Furcsa dolog is as igazság. Némelyek azt hiszik róla, hogy az igazság a jól született, jól fejlett, jól megérlelt, elfogulatlanul és szabadon működő emberi agyvelőnek legmagasabbosabb terméke. És hívják azt gondolatnak, hívják igének, eszmének, hitnek, szeretetnek, igazságnak; es emberré válik tőle az állat, letorul előtte vagy felemelkedik általa, él és meghal érte minden, ki az embernevezetre számot tart.

Vannak, kik egyszerűen borban keresik azt; viszont másoktól o'y idegen és távolálló valami as igazság, hogy megszületését csak kínok és görcsök között tudják elképzelni.

A mostanában Budapesten tartózkodó és nagy fényvel ünnepeelt Herbert Olvekróna svéd tudós a világ legelső agysebésze úgy látja, hogy a gondolkodás székhelye az agy. Nem is kételkedik ebben senki. Da azért jó néhányan vannak emberek, akik hajlamosak értékeseknek elfogadni as olyan gondolatokat is, amelyeknek megalkotásában a szeretettől meleg szívnek is több, kevesebb szerep adatik. Da, hogy a szívtől lefelé bármelyik szervnek vagy szervrendszernek joga volna a gondolkodásban irányító módon résztvenni, azt eddig álmodni sem mertük volna. Igaz ugyan, hogy ezért a defektusunkért súlyosan bűnhődünk, mert igen fontos szóárakat és cselekedet — utánaforog megmagyarázhatatlanul maradt előttünk, mivel azokat sem a hideg ész, sem a meleg szeretet törvényeivel megmagyarázni, összeegyeztetni soha nem tudtuk és így talán csodálatos szépségek és nagyértékű kincsek maradtak rejtve szemünk elől. Da ígérjük, hogy most mindezen ismeretlenül maradt, talán kincseket érő jelenségeket újra meg újra át fogjuk vizsgálni, segítségül híván azoknak a szerveknek a szempontjait, melyeket főntebb, sorban a szív után következőknek jelentettünk ki és eddig bűnösen elhanyagoltunk. És hisszük, hogy ezeknek a hipotéziseknek segítségével mi is eljuthatunk arra a magaslatra, ahonnan talán a mi méltatlan szemünk is jól fogják látni a „megváltót”.

Ilyen munka-hipotézisen keresztül jutottunk el egy néhány olyan megállapításra, amely azt bizonyítja, hogy a gyomrok másként viselkednek as enivalókkal és másként as igazságokkal és ismét másként egyéb érzékekkel szemben. Megeshetik, hogy az egyik különben teljesen egészséges gyomor fájdalmasan összerándul as elfogulatlan kritikának leghalványabb szelletszkéjére is, de undor és émelygés nélkül hallgat és tűr el oly hízeltedéseket, hazug áltatásokat és cirkuszi csepürágásokat, melyeket talán még a struccmadár gyomra sem tudna megemészteni.

Engedje meg a Figyelő ur, ha ugyanazon szemeknek, melyeknek a látása a pillanat szükségére szerint kicsinyit és nagyit, vess észre avagy mellőz fontos tényeket; melyeknek látása lekicsinyítette a könnyűszerrel kikerülhető nagy veszteségeket, melyeket as iskolaügy

szervezett, lekicsinyelte a következetes, sorost jelentő nehéz lépteknek súlyos jelentőségeit, ugyanakkor sokszorosan felnagyította önön passzióinknak, önön fontosságuknak jelentőségét stb., stb. — ismétlem, azoknak a szemeknek a látásában ne bizzunk meg és ne méltassuk válaszadásra as olyan kérdésekben közrebocsátott vizióikat, melyeknek megítéléséhez mindkettőnk organuma végtelenül kicsiny és jelentéktelen. Csak egyre kérjük ne tévessze össze magát a Figyelő ur olyan próbált és kemény harcossal, mint as általa felemlített odorheiu-i közéleti férfi, vagy mint a nagy-műveltségű és ritka önzetlenségű treiscaune-i vezérember, kinek mellelesleg megemlítve még tanult mestersége is a politika.

Sokan vannak, akik úgy gondolják, hogy a Figyelő ur védelmében as általa szolgálóni akart ügynek és egyéneknek többet árt, mint használ. Mi azonban meggyőződéssel állítjuk, hogy ha a mi betűváltásunk nyomán egy egészségesebb kritikai szellem, bátor szókimondás, kötelesség és felelősség vállalás válik urrá és továbbra el nem taktikázható akarattá, akkor adva lesz a lehetőség és as alap a belső megújulására annak, amit Figyelő ur megvédelmezni akart. — És akkor bocsáttassanak meg az ő vétkei éppen azért — mert nem tudta, hogy mit beszélt.

Egyelőre ennyit és így.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

Károly román király Csehszlovákiába utazik. Október végén Károly román király Prágába utazik, hogy visszaadja Bona csehszlovák köztársasági elnök látogatását.

Étesedik ismét a helyzet Berlin és Páris között. A francia kommunista múlt héten megtartott elszázharangtal felvonulása súlyos provokálás volt Németország felé. — A francia kommunista főtitkár Thorez éles kirohanást rendezett Hitler birodalmi vezető személye és Németország ellen. Nourath német külügyminiszter utasította a párisi német ügyvivőt, hogy a német nemzet ellen irányuló támadások miatt kérjen magyarázatot a francia kormánytól.

Semlegességi arcvonal. A csehszlovák lapok arról írnak, hogy Eden és Beck külügyminiszterek Románia, Lengyelország, Csehszlovákia és Litvánia közreműködésével semlegességi arcvonalat akarnak létrehozni Németországgal szemben. Ennek a blokknak a célja az volna, hogy ellenálljon Németország esetleges átvonulási kísérletének a szorjati határ irányában.

Franciaország a belga határ felé is erődöket épít. Büsseli katonai körökben nagy meglepetést okoz, hogy Franciaország a belga határ felé is erődöket épít. Balga illetékes helyen mindjobban urrá lesz a hangulat, hogy as ország többé nem maradhat Páris hűbérese s Belgiumnak önállóan kell megszerveznie védelmét.

Magyarország genfi főmegbízottja Bethlen István lesz. A Gömbös örökébe lépett Darányi kormány Magyarország genfi főmegbízottjává Bethlen Istvánt nevesít ki.

A tábla elutasította a tárgy-muresi kulturpalota elajándékozása ellen benyújtott felebbezést. A tárgy-muresi tábla mellett működő közigazgatási bíróság most foglalkozott a tárgy-muresi kulturpalota elajándékozása ellen benyújtott felebbezés ügyével. A tárgy-muresi időközi bizottság ugyanle amint ismeretes olyan határozatot hozott, hogy as épületet a Fundatia Culturala R. gála egyesületnek ajándékozza. A határozat ellen as ottani Magyar Párt felebbezést nyújtott be a helyi közigazgatási bírósághoz, amely a megtartott tárgyaláson nem fogadta el a felebbezés indoklását és Kulturpalota elajándékozása ellen benyújtott felebbezést elutasította.

A román hadgyakorlatokat es évben a Bánágban tartották meg. A múlt héten fényes katonai parádével zárultak le a hadgyakorlatok, amelyen résztvett as Uralkodó, Mihály nagyvajda, Miklós herceg, Tarescu miniszterelnök és Antonescu külügyminiszter.

A zavaros európai helyzet. Antonescu külügyminiszter a genfi háttérre után egy nyilatkozott, hogy as európai helyzetet rendkívül zavarosnak látja. Egyébként ami Romániát illeti, a genfi tárgyalások eredményével meg van elégedve.

Könyvkötészeti munkákat

a legszebb és legértékesebb
 hivatalban a legutányosabb
 árak mellett eszközöl a

Vákár üzlet, Mercurea-Ciuc.

A Nemzeti Parasztpárt sorozatos kormánybuktató nagygyűlései folytatódnak. Október 18-án Bukarestben, október 25-én pedig Kísenovben kétszázalékos nagyszabású demonstrációra.

Jakabffy Elemér határozati javaslata az európai nemzetkiebbségek XII-ik kongresszusán.

As európai nemzetkiebbségek folyó év szept. 16- és 17-én Gantben tartották meg XII-ik kongresszusukat, amelyen a romániai magyarságot Dr. Jakabffy Elemér képviselte.

Alábbiakban közöljük Jakabffy Elemérnek a kongresszuson előterjesztett határozati javaslatát, a melyet az összejárt képviselők egyhangú lelkesedéssel fogadtak el.

„A XII-ik nemzetkiebbségi kongresszus behatóan tanulmányozta az európai nemzetkiebbségek tényleges és jogi helyzetét, amely aggodalomra okot adóan megromlott és megállapítja, hogy a nemzetközileg szavatolt kisebbségi jogoknak figyelmen kívül hagyása és számos európai államban a legelémlybb nemzetkultúrális és gazdasági szabadságjogoknak megtagadása kritikusan kiélesedett helyzetet teremtett, amely az államok között elkerülhetetlen feszültséget hozott létre, amely valószínűleg fokozódni fog.

A kongresszus megállapítja továbbá, hogy a Népszövetség reformjára vonatkozó eddig ismertté vált kijelentések egyáltalán nem is említik meg a nemzetiségi problémát.

A nemzetiségi kérdés azokhoz a problémákhoz tartozik, amelyeknek megoldása a békét és a háborút, egész Európa sorsát dönti el.

Ha azt akarjuk, hogy a Népszövetség a maga feladatának megfelelően, hogy a békét megvédje és biztosítsa, úgy rövidesen meg kell találnia a nemzetkiebbségi problémának olyan megoldását, amely az európai nemzetiségek legelémlybb életjogait biztosítja.

Már a közeljövőben szükségessé válik majd a kisebbségi szervezők nemzetkiebbségi rendelkezéseinek a kongresszus számos határozata értelmében való felülvizsgálata, ezek alapján megjavítása és emellett hatékony eljárás szabályzat biztosítása.

A nemzetkiebbségi kongresszus ez okból, 40 millió európai ember nevében, a leghatározottabban azt a követelést állítja fel, hogy a Népszövetség reformja ne mellőzze el a nemzetkiebbségi kérdést.

A nemzetkiebbségi kongresszus különösen kihangsúlyozza azt a véleményét, hogy a Népszövetség közzéadását a népszövetségi alapokmányba kell beépíteni, még pedig az összes európai kisebbségekre kiterjesztve.

A népszövetségi alapokmányban ekkép lefektetett feladatoknak keresztülvitele érdekében egy, ugyancsak alapokmányilag létesítendő katonai bizottság bizottság meg a nemzetkiebbségi jogok ellenőrzésével, panaszoknak elfogadásával és megvizsgálásával, valamint azzal, hogy a Népszövetség elé indítványokat terjeszthessen és véleményeket adjon.

A nemzetkiebbségi kongresszus elvárja, hogy a reformjavaslatok megvitatásánál a kisebbségi védelmet illetőleg, mint az európai kisebbségeknek egyetlen átfogó szervezete, meghallgattassék és szakértőként a munkálatokba bevonassék.

Felmentette a targu-muresi tábla a hatóság elleni erőszak miatt elítélt Székely Árpád plebánost.

Benidul-Nou Odorheiu-megyei községben sajnálatos önszántúlnak történt. Todoran Iuon gör. kath. lelkész, aki az 1934 évi beiratásoknál az állami iskola igazgatóját helyettesítette, az iskola anyakönyvébe önkényesen görög katólikusoknak vezetett be azokat az állami anyakönyv szerint római katólikus gyermekeket, akikről neki az volt az egyéni véleménye, hogy valamelyik őrszülőj román származású lehetett ezeket a gyermekeket saját hittan-órájára kényszerítette.

Székely Árpád plebános hosszú hónapokon keresztül hasztalanul igyekezett a töle törvénytelenül elvett gyermekeket visszaszerezni, s tárgybán benyújtott kéréseire a tanév folyamán sem az állami iskola igazgatójától sem a revizortól érdemleges választ nem kapott s így 1935 évi május hó 21-én, midőn ugyanabban az órában az állami iskola egyik tantermében a plebános, másik tantermében pedig Todoran Iuon gör. kath. lelkész tartott hittanórát, bement az utóbbi tanterembe, kézen fogta az ott talált Farkas D. neves római katólikus gyermeket s átvitte a saját hittan-órájára.

Noha a revizor utólag 1935 évi július hó 8-án 3375—1935. számú iratában a plebánosnak adott igazságot s kimondta, hogy az állami anyakönyv szerint római katólikus vallású gyermekek nem vezényelhetők ki a görög katólikus hittanórára, az ügyesség mégis eljárást indított Todoran Iuon gör. kath. lelkész feljelentése folytán Székely Árpád Benidul-Nou-i plebános ellen s az Odorheiu-i törvényszék öt hatóság elleni erőszak miatt az 1914 évi XL. t. c. 2. §-a alapján egy havi börtönrre és tekintélyes pénzbüntetésre ítélte.

Székely Árpád felebbesése folytán az ügy a targu-muresi tábla elé került október hó 6-án, melyen a plebánost most Gyárfás Elemér szenátor képviselte.

E tárgyaláson a három tagú tábla tanácsában vélemény-eltérés támadt, az ügy október 10-én az öt tagra kiegészített tábla tanács elé került újabb tárgyalásra, hol Gyárfás Elemér védő a kultusztörvény, tonkordárum és alkotmánytörvény alapján kimutatta hogy a gyermekek vallása önkényesen nem állapítható meg, hanem erre néve a törvény intézkedéssel irányadók s hogy következőleg a panaszos gör. kath. lelkész jogtalanul járt el, a védő ott plebános pedig csak kötelességét teljesítette, midőn hívét saját hittan-órájára visszavezette. Kimutatta továbbá, hogy a panaszos gör. kath. lelkész nem tekinthető hatóságának és a vádlott plebános ténykedése különben sem volt erőszakoskodás. A felhozott indokot alapján a tábla öt tagu tanácsa Székely Árpád plebánost a vád alól bűncselekmény hiányában szótöbbséggel felmentette. Az ítélet ellen az ügyész semmisségi panaszt jelentett be a Cassatia-hoz.

Két vélemény a spanyol dolgokról.

Amióta a spanyolországi események felzavarták Európát, az országok a vita, hogy kinek van igazsága. Mi is volt tulajdonképpen az egésznek a kezdete? Egy jobboldali színezetű kormány által kiírt választáson a népakarat törvényes uton való megnyilatkozása uralomra jutott a demokratikus csoportok jelöltjeit, az ugynevezett népfrontra kormányt. Ez ellen a törvényesen megválasztott kormány ellen aztán fellázadt a hatalmi pozícióktól félő katonacsoporthoz és véres polgárháború kirobbanására vezetett, miután a harcok telek egyformára erőseknek látszottak kezdetben. Egyfelől a szabadságért félő népréteg lelkesültsége a szabaddá tett, önművelési jogot kapott kisebbségekkel, másfelől a haditechnika minden fortélyában jártas tisztakar és a rendelkezésre álló idegen légió és szines, tehát nem spanyol csapatok állanak egymással szemben. A harc kimenetele nem miránk tartozik. Mi nem szállunk sikra egyik győzelméért sem. Mi csak felmentjük a kérdést, miután annak Európát dúló hullámai a mi szűk világunkba is behatoltak úgy annyira, hogy minden társadalmi kérdés végső konkluziója a spanyol jobb- és baloldali iránti szimpatia lett. Megyénk katolikus viszonyai között nagyon természetes, hogy nálunk csak a katolikus hang a mérvadó, mégpedig a katolicizmusnak az a hangja, mely az igazi krisztusi szeretet szemézőgéből nézi az eseményeket. Erre nézve álljon itt a budapesti „Korunk szava” című katolikus folyóirattól egy szemelvény, mely egyben a mi véleményünknek is megfelelő.

„Az igazságot eltakaró jelszavak sorompóba állítják a szélsőségeket. Már régen nem Moszkva a hordozója a spanyol irtóháborúnak, hanem a többi különböző világnézetű külföldi szélsőségek, akik kormányuk mögé bujva szolgáltatják fokozódó mennyiségben a technikai eszközöket az ellentáborok számára egymás legyilkolására. Francia kommunista milícia, angol önkéntesek tekintélyes száma, ír kélingesek tolyton tokozódó számban folytatják a spanyolokkal és a spanyolok ellen a közvélemény által megritvesztve egyénileg hősi küzdelmüket a szerintük a világ sorsát eldöntő, most vagy soha aktuális, megritvesztő jelszavakért.

A madridi kormány mögött a harc kezdetén ott állott érzelmi és tényleg mondhatni zárt sorokban két és fél millió szervezett és másfél millió be nem szervezett munkás. Kétségtelen, hogy a madridi kormányt és a választás után mögötte álló parlamentet a tökések esztelen és emberetlen represszáliái toborozták össze felborítva az előzetesen az országban kedvezően alakuló hangulatot. Most a szerencsétlen körülmények sorozata következett. A baloldali kormány gyöngének mutatkozott. Bal és jobboldali szervezetek gyilkos, terrorisztikus cselekedetekre ragadtatták magukat. A rendet és a kegyerkét nem indokoltanul félő katonatisztek lázadását szerveztek, amelynek letörésére a kormány felfegyverezte az uccát. Az uccanyomása alatt kedvez a kormány mindinkább a szélsőséges elemeknek. Ez a tény viszont mindig több komoly elemet vonz a burgosi táborba. A madridi kormány mögött azonban még mindig ott áll falanként az elkezeredett munkásság, mely a kormánymilícia zömét képezi.

Már most, hogy lehet egyfelől, nemzet azok nélkül, akik keze munkáján épül fel a népek jóléte és minden gazdagsága, XIII. Leo Rerum Novaruma értelmében? Viszont az is igaz, hogy hol van a nemzet, amelynek hiányzik a feje, intelligenciája, hivatott irányítója? Azonban ott, ahol a munkásköz nem annyira eltávolodhatott a hivatott vezetők zömétől, sohasem az egyszerű és vezetésre szoruló munkás-elem a bűnös, a hibás, hanem a dolog természeténél fogva mindig a tanult és vezetésre hivatott elem. A propaganda és az igaztatás is csak ürügy, kifogás, mert az csak abban az esetben talál kedvező talajra, ha amugy is parázlik a lelkekben a jogos elégedetlenség heve. Így bontakozik ki a helyzet tragikuma, egyfelől egy elkezeredett s mi tagadás, legalább is lélektenilag indokolt, sőt talán a külső jognak is többé-kevésbé megtelelő küzdelem folyik a veszélyeztetettnek hit létminimiumért, megélhetésért és emberségesebb jövőért. Másfelől a veszélyeztetett kérend és államélet sorakoztatja az ellentáborba az erre jogosan törekvő hazafiakat.

Szeny, piszok, salak van itt is, ott is. Egyfelől a már minden emberi mivoltukból kivetkőztetett egyének kilelégelése, másfelől sok névvel származású tökemegsegítés, sok olyan egyén, aki most a nemzeti lobogó alatt akarja ismét belevezetni a spanyol közelet és közeleti befolyás porondjára. A kegyetlenkedések mindkét részről tolynak. A kölcsönös represszáliák között hiába várunk arra a bizonyos okosra, akiről mondják, hogy engedni szokott.

Ily körülmények között valóban csak egy lehet a keresztény feladat, imádkozni a békéért, a harc gyors befejezéséért, a szociális igazság győzelméért. Ha lehetséges, győzők és legyőzöttek nélkül álljon helyre a béke, egyelőre ismét a spanyol nemzet, keletkezessék ismét a nép egészében igazi nemzeti érzés és támadja fel újra a kölcsönös bizalommal együtt a hit, a szeretet, a vallás és

az erkölcs világa. A spanyol nemzet ma egészében egyik párton sem található. A spanyol nemzet lelke ma nagybeteg. Csak tagok és csonkok hevernek az egyes kormányok kezében.

Sajnálunk mindenkit, akit a sors keze sújt Spanyolországban, még azt is, ki elvakultan maga segítkezett a mai gyászos eredmény, a gyilkos osztályharc felidézésében. Azonban, ha a kormányok és a rend kérdésétől függetlenül felvetik a szinpatia kérdést, úgy egész határozottsággal azt mondom, az én szinpatiam s szeretetem első sorban mégis az oly rettenetes és folytonos megpróbáltatásokon keresztül menő családott és bizonyosan hamarosan ismét rettenetes családóba eső spanyol munkásnépé, bárhová sodorták legyen az emberek szivtelensége, a gazdasági rend kegyetlen szervezete, akár kommunista, akár szocialista, akár egyéb radikális táborba.

Ez volt tehát a pusztán vallási szempontokat figyelembe vevő, politikamentes katolicizmus véleménye. Összehasonlítással ide iktatjuk a másik véleményt, amelyet helyi lap-társunk külpolitikai Figyelője alkotott magának. Ime.

„A Madrid elleni előnyomulás lépésről-lépésre balad a Franco tábornok azt igéri, hogy október 15-én Madrid a felkelők kezében lesz. Ezzel remélhetőleg a spanyol polgárháború be is fejeződik. Guernika ősrégi baszk városkában a legnagyobb ceandben kikiáltották az önálló baszk államot. Államtörvé egy Lecuba nevű baszk vezetőt választottak meg, aki mindjárt ki is nevezte az első baszk kormányt. A felkelők tértogyalása természetesen halált jelent erre az alakulásra is, mert Franco tábornok az ország egységének kormánykikiáltásával jön.

Eltéktelve a Madrid eléstét bejósoló kis időszámítás-beli tévedéstől, kénytelenek vagyunk egy kis felvilágosítással is szolgálni arra vonatkozólag, hogy miért nem szabad nekünk olyan nagyon sikraszállni Francoért. Mindenek előtt tudnunk kell, hogy Spanyolország nem volt egységes nemzeti állam. A sok egyéb baj mellett ennek a fendulis berendezésű államnak mindig megvoltak a maga kisebbségi problémái is.

É * R * T * E * S * I * T * É * S

Tisztelettel értesitem a n. b. vevőközönséget, hogy Mercurea-Ciuc-on, a Bulevardul Reg. Ferdinand 8. sz. alatt (a Dr. Z. királyi Manó ur házában)

FÉRFI ÉS NŐI DIVATÜZLETET

nyitottam. Pontos kiszolgálás és olcsó szabott árak! — A n. b. vevőközönség szives pártfogását kéri

Balázs Ferenc, kereskedő.

1-3

Ne mulassza el senki iparigazolványát és munkakönyvét becserélni.

Kaptuk és közreadjuk az alábbi felhívást: Miután mind sürűbben jönnek hozzám értesítések, hogy a kisiparosok és munkások egy része, a költségekre és a sok utánjárásra való tekintettel nem akarja az iparigazolványt vagy munkakönyvet becserélni, ezuton is figyelmeztetem az érdekelte kisiparosokat és munkásokat, hogy az iparigazolványok és munkakönyvek becserélését nehogy elmulasszák, mivel a törvény szerint ez esetben idevonatkozó szerzett jogait elvesztik.

Ezuton is közlöm, hogy mindent elkövtünk, hogy a kérdéses ipari okmányok becserélése egyszerűbb és kevesebb költséggel járó módon történjék. Részletes beadványokkal azonban csak annyit értünk el, hogy a taunobizonyítvány mellékelésétől mentesítették az iparosokat.

Ha valamely okmány október hó 30-ig nem lenne beszerezhető, akkor azt becsatolni később is lehet, de a kérést a a rendelkezésre álló mellékleteket október hó 30-ig feltétlenül be kell nyújtani.

Az iparengedélyek és munkakönyvek becserélésével kapcsolatosan részletes felvilágosítással szolgálnak a munkakamrák és azok fiókjai.

Kérem az összes lapok szerkesztőjét, sziveskedjenek a közleményt átvenni.

SZABÓ BÉNI képviselő,
a felszámolás alatt álló ipartestület elnöke.

MODELL KALAPOK

tis zaponként új formák olcsó árban, megtekinthetők

VENCZEL TANÁRNÉNÁL

Ugyanott készűnek mindenmű női kalapok elsőrendű anyag hozzáadásával. Kalapok átszűkítése a legrovidebb idő alatt.

Mercurea-Ciuc, I. O. Bratianu (Gimnázium)-uocra 112. sz., a Sörház közelében.

grófbán, ki már elhunyt elődjének jogutódlással kinevesett segédje volt. Hatodik gyermeke volt az oly somoru végetért Majláth György országbírónak. A strassburgi egyetemen jogás volt, mildon atyjának gyászos és tragikus módon történt haláláról értesült. Én annyira hűtött a gyenge lelkületű és vallásos fiatal emberre, hogy felhagyva jogi tanulmányával, a papi pályára lépett és 1887 év október 7-én Simor bitoros hercegprímás pappá szentelte. Született 1864 szept. 24-én, püspökké nevezetett ki 1897-ben. Isten tartsa meg az elarvult egyhásmegye felvirágostatására sokáig!

A következő évben a püsködi bucsukat, mely szokás szerint az idén is népes volt, vallásos buzgalmu főpástorunk ünnepélyes bevonulásával tisztelte meg, püspökké szentelése után első ízben. A megye tiszviselő kara, élén Mikó Balint főispánnal, díszes bandérium kíséretében a Nagyerdőn, a megye határánál fogadta. Az üdvözlő beszédet Becze Antal, a megye alispánja, a vaskoronarend tulajdonosa tartotta. Városunk kapujánál a papság nevében Murányi Kálmán főesperes üdvözölte. Innen a bandérium nagy kocsisor kíséretében Somlyóra érkezett. A község végénél felállított díszkapunál a község nevében T. Madár Imre ny. megyei főjegyző fogadta, mely után az ünnepélyesen felöltözött szerzetes atyák a „Ecce Sacerdos Magnus“ éneklése mellett vették a püspök urat a kégytemplom főoltára elé készítet imassamolyig, hol rövid ideig imádkozott, majd a számára kijelölt lakosságát elfoglalta és fogadta a tiszteigöket.

Püsköd szombáján állandóan gyóntatott a főpástor. A tanulóifjúságot a berrmális szentségekben részesítette. A processziót maga vezette a hegyre ki, prédikált, délután a gimnázium ifjúsága új szászját szentelte fel és e mellett az ifjúságos vallásos érzelmi, de egyessermind hasafias jellegű beszédet is tartott. Az esti órákban a tanuló ifjúság által faktyámenet és üdvönlő szónoklattal tiszteltetett meg a leereszkedő és nyájas főpástor. Püsköd napján a szentbeszédet szintén maga a főpástor tartotta.

Ilyen fáradságtalan tevékenység mellett arra is időt szakított a főpástor, hogy az évenként július hónap tartani szokott papi, tanári és tanítói lelki szentgyakorlatok rendszeresen résztvegyen. Országos hírű, kiváló egyházmunkásokat kért fel szentbeszédek tartására. Sikeresült többek között Dr. Prohászka Ottókar, akkori esztergomi lelkész, a későbbi lángszavú püspököt is 1901-ben megnyerés. Erről így emlékezik meg P. Pál Káptalan néhai házfőnök:

Püspök ur Óméltósága kötségén, mint az azelőtti években, úgy az idén is megtartattak a lelki szentgyakorlatok a tanárok, tanítóik, valamint a papok részére. A tanárok és tanítók exhortatora P. Schlick jessulta alya volt Kalocsárról. A lelkészeké Dr. Prohászka Ottókar esztergomi lelkész. A papi szentgyakorlatokon e sorok írója is részt vett. Emondhatja, hogy soha oly magasztos eszmékben, kifejtésekben gazdag és remek beszédek nem hallott, mint minőket Dr. Prohászka három napon át előadott. Száznál többben vetünk részt a lelkigyakorlatokon, de nem volt egyén, aki a legnagyobb figyelemmel ne adózott volna az érdemes szónoknak.

P. Pál házfőnök krónikáiban nem feledkezett meg arról sem, hogy hangot adjon sajátos véleményének, nem egyházi természetű ügyekben is. Az 1889. évben történt mayerlingi tragédiáról így emlékezik meg:

Ez év első hónapja mely gyász és leverő esomoruságot hozott nemcsak a legalkotmányosabban uralkodó szeretett királyunkra és családjára, hanem édes hasánkra is, amennyiben egyszersre, mint a villám jött ama leverő hír, hogy hasánk és nemzetünk borsát szíven viselő és közszeretetek örvendő trónörökösünk Rudolf főherceg január 30-án reggel 7-8 óra között mayerlingi kastélyában öngyilkossá lett. És volt az első hír. Később a titok kipattan: agyonverték.

Az akkor sem népszerű pénzügyi hatóságokról is megvolt a tudós házfőnöknek a véleménye. Fogarassy Mihály püspök alapítványának illetékesét így teszi szóvá:

1882 március 23-án eihalt Fogarassy Mihály püspök óxalenclája. Végrendeletileg 200 o. é. forintot nagyományozott örökös alapítványképpen a rendháznak, a halála évfordulóján tartandó ünnepélyes szentmisére. Az örök világosság fonyekedjék neki! Itt sajnálattal panaszlom el, hogy a fundacia még ezen Ajtatos alapítványra szánt tőkét sem kímélte meg az adótól: 20 forint illetéki díjat nem szágyenit az összegből előre levonni.

Nikitának, Montenegró fejedelmének királyiá való kikiáltásáról a következő véleményem van a krónika író házfőnök:

Nikita, a fekete hegyek — Montenegró — fejedelme, nagysáisi vágytól üzetve, magát királyiá kikiáltatta ki, amit az európai uralkodók is elismertek. Így lesznek a kecskepásztorokból is királyok!

Albert István.

KÜLÖNFÉLÉK.

Meghalt Hook János még csak mult számunkban emlékestünk meg „Az élet könyvé”-ről, amit az aranyesáju pap halálos ágán írt meg a ma már halál hírért kell tudni adunk Hook János, a magyar nemzet tanács elnöke, folyó évi október hó 12-én hetvennyolc éves korában elhunyt, a budapesti Pajor szanatoriumban. Halálával egy küzdalmokban és csalódásokban megözült, az emberiség szenvedéséit iránt mindig igazán krisztusi szeretettel érzem tudó ember költözött el az élők sorából. Bár utolsó éveit keserítvete a börtön, Hook János még sem szűnt meg tovább dolgozni az emberiség lelki nemesítésén. Ezt bizonyítja most megjelent könyve is. Hook Jánosnak voltak ellenségei is, barátai is. Munkásságát bírálhatják azonban akármilyen oldalról, azt el kell ismernie mindenkinek, hogy fájának érdekeléret mindenlor a legósimintébb becsületességgel és a legodasodóbb szeretettel szállt rára. Halála mély részvétet keltett mindenkiben, ki Hook János munkásságát értékelni tudta.

Dr. Berkovics József orvos szabadságáról baaaérkezett és rendelkezést folyó hó 19 tól kezdődőleg ismét megkezdte.

A helyi Iparos Nőegylet folyó évi október hó 17-én este fel 9 órai kezdettel tea-estélyt rendeznek az Európai szálloda éttermében. A jótékonyági munkájáról meggyeszerete híres egyesület támogatása miniknek kötelessége.

Pótvásár Frumosa n. Frumosa község előjárósága közhírre teszi, hogy folyó évi november hó 9. és 10. napján póttálatvással, november hó 10-én pedig kirakóvással tart.

Tea estély. A református Nőszövetség helyi tagozata vasárnap, azaz október hó 18-án este 6 órai kezdettel rendel meg első tea-estélyét az „Európa” éttermében. Tökintettel arra, hogy a n. é. közönség mindig szívesen látogatta ezen családiasan rendezett tea-estélyeket, ezúton is kéri szives pártfogását és akí egy kellemes estét akar tölteni jó búfi és talp alá való zene mellett — melyről a házlásszonjok gondoskodnak — az ott leány.

Figyelemtetés a Pénzügyigazgatóság tudomására hozva az autótulajdonosoknak, hogy a pénzügyminister 1936 évi október hó 2-án kelt 204949 számú rendelete értelmében tartozásait, amelyet az októberi évnegyedre, a törvény szerint előre és legkésőbb október hó 1-ig kellett volna kifizessenek — kifizestetik 1936 évi november hó 1-ig befejezőleg — úgy, hogy kivitétést nem alkalmaznak. Akik azonban erre az utoló kivételcs időpontra — határidőre sem fizetik meg, meg lesznek büntetve.

Tancoz tea-est. A C. S. C sportegylet jég korongúto szakosztálya folyó évi október hó 24-én szombaton este 9 órai kezdettel, a Bucuresti szálloda éttermében táncal egybekötött tea-estet rendez. A zenét Vasa Géza újonnan szerződötett hírneves jazz zenekara fogja szolgáltati. A szakosztály vezetősége ezúton is felkéri városunk és vidékének sportkedvelő közönségét, hogy tömeges megjelenésével segítsen elő a szakosztály törekvéseit, mely szerint a csapatnak új egyenruhával való felszerelését határoata el, amit csak a n. é. közönség szives pártfogásával képes megvalósítani.

As iparosság figyelembe. A Munkakamara c'uzvármányel hivatala felhívja az iparigazolványait kicserelő Iparosság fi yelmát, hogy a már említett iratok mellé ötvöztlenül mellékelni kell a munka könyveket is. Akik ezt eddig nem szereztek meg, azok ötvöztlen kérjék vissza attól a vároal vagy főszolgabíróal hatóságtól, amely annak idején az iparendgödélyüket kiállította.

Tea est. A Kath. Nőszövetség helyi tagozata folyó évi november hó 14-én, szombaton, nagyszabású tea-estet rendez.

Olosó balkáni kirándulás. Az Iparkamarák Szövetsége felhívja a figyelemét a kereskedőknek és iparosoknak, hogy folyó évi október hó 26 — november hó 6. és között kirándulást rendez Konstantinápoly — Pireu, Athén, Szaloniki — Bagrád útvonalon. A kirándulás igen jutányos feltételek mellett lehet részt venni Bőhebb felvilágosítást nyujt a következő cím: Camera de Comert al de Industrie Interbaconice Bucuresti, Strada Calimatai 16 bis. Telefon 3-04-86.

Felmentették a gheorgheni-i adópénstárnokot. Mindenki emlékezik még arra a nagyszabásu lopásra, amely a mult év folyamán a gheorgheni-i adóhivatalnál történt. Ezyik napról a másikra 311 ezer lej tűnt el az adópénstár kasszájából s a hatóságok azonnal őrizetbe vették Medve József pénstárnokot, akít a tett elkövetésével vádozták, ugyancsak eljárást indítottak Pana Ioan tisztviselő ellen, ki jelenleg a pénzügyminiszteriumban teljesít szolgálatot, valamint Ruseu Cornél végrehajtó ellen is. Az ügy legszorosabb vádiötója Medve József adópénstáros volt, ki vizsgálati fogságban tartottak mostanáig a szabadsábra helyezéséret még éhözg-ztrájjkkal sem tudta kivetni. A napokban megtartott tárgyaláson aztán Medve József-t és társait a bíróság felfmentette a vád és következmény alól s szabadsábra is helyezte az ártatlanul meghurcolt tisztviselőt.

Vörös verekedés Ciurmban. Rokaly Sándor és Alajos ciurmban legények keresmázás közben összevereztek Király Mihályal, ki fejcsizokba hozásjuk közt. Est-faló után még ráadásul Király bevert: Rokaly Sándor ablakait. Rokaly a csendőrségré ment feljelentést tenni s ott össetalakozott Királyal, mivel megegyeztek és együtt el is mentek. Amint a község háza narytermén kereszttul mentek, Rokaly Sándor bicakával Királyt hasba szurta. A gyiltos legényt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Egy hónapot kapott a biztosító ügynök. Pál Mihály Sárdort, az Eiső Erdélyi Biztosító Társaség ügynökét szikasztáséert egy hónap foghástra ítélték, mert a rabizott pénzből 3480 lejjel nem tudot el-számolni.

Élített betörő. Jakab István Gheorgheni-i határő már négyezer volt büntetve betöréses lopáséert. Ujabbban a Ridan Rudolf Csiki Sándor, Bujna Andráé és Strul Adonfal elkövetett hatótörésekkert a helybelli törvényszék 2 évi foghátra és 10 évi jogvesztésre ítélte.

Verekedésért 15 nap. Todor Ionescu és George Danila bicacal gazdak a kaszáló miatt össze-verekedtek Tepes Danila és Topliceanu George gazdasáralkal. A törvényszék 15 napi elszárasa itélte öket.

Karácsonyi kiállítás és vásár. A Kath. Nőszövetség helyi tagozata és a Leányklub kerácsonyi vásárral egybekötött kézimunka- és babakiállítás rendez, amely december közepéttől körül-belül 5 napig lesz nyitva.

Házkutatások. Főrika Agoston veslobeni gazdnál egy házútattás során a csendőrség be nem jelentett fegyverre akadt.

Szegedi Ferenc baláni lakosnál a csendőrség egy feljelentés alapján házkutatást trított. Fegyvert, gyújtószínórt és dinamitpatronokat találtak. Az eljárás mindkét esetben megindult.

Suhancok merénylete a vonat ellen. Folyó hó 12-én a Rucu és Madaras közötti szakaszon ismertetlen tettesek közegpört szították a személyvonat ablakaira. A csendőrség megindította a nyomozást. A feltételek szerint a merényletet páztorló odó suharok követték el.

Betörés Barsava-ban. D máter Mihály és Péter barsava lakókat betörték Sírők Adám üzletébe s onnan sok holmit elloptak. A csendőrség a tetteseket letartóztatta.

Megverték a rendőrt. Bujkó Ignác és Köllő József gheorgheni-i lakosok részegen megfámadták az öket rendre író Rucul Grigorie rendőrt és uay megverték, hogy az orvosi látólet szerint sérülései 14 napon tul gyógyulnak. Az eljárás a támadók ellen megindult.

Élítették a verekedőt Tankó Károly ghimeci gazda megverte Tankó Istvánnét, 5 napi elszáras és 500 lej pénzbírságra ítélték.

Bírságok erdőkihágásért. György Lajos bazu i garda 3 darab fát jogtalanul kivágott, 3000 lej pénzbírsággal sújtották.

Szenyes István armaseni lakós 4 szál fát vágott ki engedély nélkül, 2000 lej bírságra ítélték.

Százeszes nyeresemény az osztályosajáték húzásán. Az állami osztályosajáték folyó évi október hó 15-én megtartott húzásán a 34034 számú sorsjegy százeszer lejt nyrt. A sorsjegyet a Banca Romana de Comert helyi kirándulósága adta el és aból 2 negyedréz A'csikon, két negyedréz pedig Felcaikon van. A nyereseményeket Ferenc Gyárfás hírlépipró, a Banca Romana de Comert helyi megbízottja fizeti ki.

Halalozás. Pál Lajos birótos, 53 éves korában, folyó évi október hó 15-én meghalt Toplicu-on.

Publicațiune.
In ziua de 26 Octomvrie 1936 va avea loc licitație publică pentru aprovizionarea de carne și derivatele date trupei Bat. 2 Pionieri de Munte.
Condițiunile se pot vedea zilnic la Batalion.

Prefectura Județului Ciuc.
Serviciul Financiar.
Nr. 12 490—1936.
Merceurea-Ciuc, 12 Octomvrie 1936.

Publicațiune.
Se aduce la cunoștință, că in ziua de 28 Octomvrie 1936 ora 10, se va ține licitație orală in localul Prefecturii județului Ciuc, pentru vinderea următoarelor obiecte:
4 buc. sobe pentru carbuni uzate.
9 buc. sobe de tuciu.
6 buc. foteliuri uzate.
1 buc. canapea uzată
3 buc. madrațe de pat uzate.
1 buc. mașină de tipografie uzată.
1 buc. mașină de ață uzată de tot.
2 buc. mese uzate de tot.
3 buc. scaune uzate.
1 buc. cazan de baie uzat.

Dacă la data specificată mai sus, licitație nu va avea rezultat favorabil, se va ținea a doua, în ziua de 4 Noemvrie 1936 ora 10, in acelaș loc.

p. Prefect,
Dr. A. OJTEA.
p. Șeful Serviciului, A. Csizer.

Ujonnan epült modern has, a főgimnáziummal szemben, november 1-re ktadó. Érdékőlodal nev Csedő Axtalnénál Toplicu Ciuc-on lehet. 1—3

Meleg kádfürdő mindennap Băile-Jigodin-on. Hűdg búfi, jó samaru italok. O csó árak.

Antik butorokat keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Két szobas, konyhas lakást keresek, lehetőleg a város küspontjában. Cím a kiadóhivatalban.

Küküllőmenti BOR
literenkint 10 lej há z h o z
a Zöldfánál, Merceurea Ciuc-ban.
Ugyanott egy 1000 és egy 100 kgr-mos teljesen vas mérleg eladó.

Keresek egy egyes és egy két ló után való koccsészánt. Cím a kiadóhivatalban.